

האם צפוי משבר חדש במשק החלב באירופה ? *

שביתה ממושכת זו זרזה את ממשלת צרפת לתבוע ממוסדות השוק המשותף כינוס דחוף של שרי החקלאות, בכדי לקבוע עמדה משותפת ו- מחיר אחיד לחלב בארצותיהם.

כי זאת לדעת, אין אחדות אינטרסים בארצות השוק. בשנים 1967—1969 הרי החמאה העיקר על הממשלות ולמרות שנקטו צעדים מחמירים ל- הגביל את ייצור החלב — הולך השוק הפנימי בארצות אירופה וחוזר למצב שבו יש עודפי חמ- אה. וזאת בשעה שבפתח השוק מחכות 4 ארצות חדשות, המבקשות להתקבל כחברות שוות זכו- יות, מתוכן שלוש ארצות בעלות כושר ייצור גבוה. אם יעלו את מחיר החלב ליצרנים בצרפת, שהם פחות יעילים משכניהם בארצות אחרות, יציפו החקלאים היעילים יותר את השוק הצרפ- תי.

מחיר מטרה של 54 סנטימים לליטר חלב נק- בע למשק, המעבד לפחות 80 דונם ותנובת הפרות שלו מגיעה ל-3,500 ליטר חלב בשנה.

היצרנים בצרפת דורשים להגיע למחיר מטרה, המבוסס על תחשיבי הוצאות הייצור במשק — 67.7 סנטימים לליטר. החקלאים מסרבים להכיר במחיר דיפרנציאלי, לפי עונות השנה ודורשים להחזיר להם מיד את ההפרש בעד החודשים אפריל ומאי בסך 60 סנטימים, ולבסוף להגיע למחיר 67.7 סנטימים, שהם מלוא הוצאות ה- ייצור במשק.

השביתה פגעה באופן שווה הן במחלבות ה- פרטיות, הקונות את החלב מהיצרנים, והן במח- לבות הקואופרטיביות.

למה השביתו החקלאים את המחלבות שלהם ? הטענה שבפיהם — והם מוצאים אוזן קשבת גם באיגודים המקצועיים ובמפלגה הסוציאליסטית — היא, שהמחלבות הפרטיות והקואופרטיביות, מ- שלמות קודם כל את ההוצאות שלהן — כלומר שכר העבודה, משכורות המנהלים, הוצאות עי- בוד ושיווק, פחת וחידוש ציוד — ומה שנשאר משלמים ליצרנים.

ב-20 לחודש מאי השנה פרצה שביתה ספוג- טאנית של יצרני החלב במערב צרפת, באיזור בריטון ופיניסטר.

30,000 יצרנים התארגנו מחוץ למסגרות ה- קיימות של ארגונייהם ומאות חקלאים חסמו את הכבישים ועצרו את המיכליות המובילות את החלב למחלבות.

ביום הראשון של השביתה נשפכו על הכבי- שים כמיליון ליטר חלב. במשך 10 ימים היו „כלו- אות“ כמאה מיכליות חלב בכפרים שונים תחת משמר של אכרים מתנדבים, והמשטרה לא העזה לפזר את המשמרות ולשחרר את המיכליות.

על מה יצא הרוגז של יצרני החלב באיזור מבורך זה של צרפת ?

המחיר ליצרן בעד ליטר חלב, המסופק למחל- בות, נקבע על סמך החלטת מועצת השרים של השוק האירופי המשותף, ל-54 סנטימים צרפתיים.

המחלבות בצרפת שילמו — למרות החלטה זאת, המחייבת באופן כללי את כל המדינות ה- חברות בשוק המשותף — מחיר עונתי של 60 סנטימים לליטר בתקופת החורף, כלומר מאוק- טובר 1971 ועד לאפריל 1972, ומתאריך זה הו- רידו את המחיר לליטר חלב ל-56 סנטימים.

המחיר ליצרן נקבע, כמקובל, ב-15 של החודש הבא. עם היודע הדבר ליצרנים — הם יצאו ל- כבישים... המחלבות שותקו, חלב נשפך, האיכ- רים קיימו שביתה של אספקת חלב מתוך סוליי- דאריות נדירה. בעלי המשקים הוציאו ממחסני הגרוטאות את מחבצות העץ הישנות ואת ה- מפרדות בעלות ההנעה בידית והחלו מפרידים את החלב.

היו איכרים שהתחכמו ואף השתמשו במכונת הכביסה לשם הפרדת החלב. הרי חמאה קל יותר לשמור עד עבור זעם.

* הועתק כלשונו מ„ידיעות תנובה“ מס' 7, אוגוסט 1972.

שנה, אך יש חשש, שהחמאה תוברח בחזרה ל-
שוק הפנימי. לכן מחפשים דרכים לייצא שומן
חמאה (סמנה), להויל את החמאה לייצוא, ל-
אפיה, לקונדיטוריות, לנצרכי סעד וכו'.

עדיין לא הרגשנו את ההשפעות הבלתי נמנ-
עות של המשבר, העובר על החקלאות באירו-
פה.

אין ספק, שהיום הזה יבוא. אחרי החמאה
ימכרו יותר בזול אבקת חלב ואף גבינות.

אין ממשלה אחת באירופה, אשר תעמוד בפני
לחץ החקלאים. וכבר הודיע בסוף חודש מאי
שר החקלאות של צרפת, בתשובה לשאלות ב-
בית-הנבחרים, כי ממשלת צרפת מחתה בפני
מוסדות השוק המשותף, על אשר הולנד הורידה
את מחירי הגבינות הקשות, שהן עיקר יצואה
של הולנד.

בתשובה לשאלה אחרת הודיע שר החקלאות
הצרפתי, כי כבר עכשיו נוצרו „גבעות“ של
חמאה במחסנים, ושהממשלה תעשה מאמצים
לשווק חמאה זאת לארצות-חוץ. עדיין אין עוד-
פים של אבקת-חלב אבל הם עלולים להצטבר
בחודשי הקיץ.

ל. אדיב

היצרנים דורשים להפוך את הסדר: „שלמו
לנו תחילה את שכר העבודה שלנו, לפחות את
הוצאות הייצור הריאליזציות במשק, ואל תבנו את
המחלבות על חשבון עמלנו“.

בזמן כתיבת שורות אלו מתקיימות ישיבות
לילה ארוכות, כמקובל בבריסל. האם יקבלו ה-
חקלאים בנפש שקטה החלטות אשר יפגעו ב-
קיומם? והרי ארצות השוק האירופי המשותף
עומדות בפני סכך נוסף של בעיות בחקלאות.

בכדי לשמור על מחיר פנימי גבוה ליצרני
בשר-בקר — הוטל מכס על יבוא בשר מחוץ
לארצות, החברות בשוק האירופי המשותף.

הביפסטיק הצרפתי התייקר ובעוד זמן קצר
יתייקר גם הרוסטביף האנגלי.

הצרפנים יתמרמרו והחקלאים יתבעו מחירים
יותר גבוהים, כי הוצאות הייצור במשק החקלאי
עולות במידה יותר גבוהה ובמהירות יותר רבה
מאשר המחירים של מוצרי החקלאות לצרכן,
הודות לסובסידיות הגבוהות, שהממשלות משל-
מות כדי לשמור על האיזון במחירים.

אם יעלו את המחירים המשולמים ליצרנים
יגדל הייצור. כבר עכשיו אפשר לקנות באירופה
חמאה במחירים הרבה יותר זולים מאשר לפני

מבעיות ענף החלב *

האריזה, את הצבע להדפסה על גבי השקית
וכו'.

בימים אלה קיבלנו שתי מכוונות נוספות
למילוי חלב בשקיות, וכושר תפוקתן עולה
בהרבה על כושר תפוקתן של המכוונות שברשו-
תנו כעת. מכונה אחת מיועדת למחלבה ברחו-
בות והשנייה — למחלבה בחיפה.

*

בחודש יולי ש"ז הסתיים הדיון הממושך עם
המוסדות הנוגעים בדבר, בדבר תשלום פיצוי
בעד התייקרויות התשומה במחלבות, החל ב-

בעת שהחוברת תראה אור נימצא בתוך תוכו
של תהליך השינויים, המתהווים בשיווק חלב
שתייה בשקיות פוליאטילן. דעת הקהל, ברובה
המכריע, מחייבת את השינוי, המחליף את בק-
בוק הזכוכית בשקית, והציבור מכיר ביתרונות
האריזה החד-פעמית, הנוחה לנשיאה וההיגיינית.
אנחנו מודעים לבעיות, ולמרות שטרם פתרנו
את כולן, אנחנו שוקדים על מניעת תקלות,
דורשים מן הספקים שלנו שייטיבו את חומר

* הועתק כלשונו מ„ידיעות תנובה“ מס' 8, אוגוסט
1972.